

Thuisblijven, we doen het al maanden. Maar sommige mensen hebben geen veilig thuis. De Maatschappelijke Opvang biedt soelaas.

DEEL 1: Het stigma
Zijn daklozen allemaal verslaafd en is het leven op straat hun eigen keuze? Dat ligt een stuk genuanceerder, volgens de Maatschappelijke Opvang.

DEEL 2: Het echte goud
Maatschappelijke Opvang Den Bosch heeft er tientallen en sommigen werken er al jaren: bijzondere vrijwilligers.

DEEL 3: De vrouwenopvang
Gevlucht. En nu in angst in een lelijk gebouw met allemaal andere vrouwen. Soms gekmakend, ook fijn om te kunnen delen.

DEEL 4: De ervaringsdeskundige
Brandweerman of piloot wilde hij later worden. Het zou spannend eindigen voor M'hamed Akrim.

DEEL 5: Project RUPS
Beginnen als prostituee is zo gedaan, maar stoppen gaat niet vanzelf. Project RUPS helpt sekswerkers om een ander bestaan op te bouwen.

DEEL 6: 24-uursopvang
Hoe is dat, een verblijf in de 24-uursopvang van Den Bosch? Verslag van een barbecue, een woelige nacht en een ontbijtje.

Paupers?

Eigen schuld, dikke bult. Paupervolk. Allemaal onverzorgde junks. **De vooroordelen over dak- en thuislozen zijn niet mis.** En ze kloppen voor geen meter.

Linda Akkermans
Den Bosch

Ze heeft een huis, een echt 'grotmensen-huis'. Hier in Den Bosch. Al jaren, hoor, maar soms zit ze daar dus gewoon op de bank, met een kopje thee of zo en dan kan het haar ineens weer overvallen: het besef hoeveel geluk ze heeft nu ze niet meer in de crisisopvang hoeft te slapen met haar oudste dochter, toen nog een hummeltje.

Dan voelt Babs weer even hoe fijn het is dat ze vrienden niet meer vragend aan hoeft te kijken: hebben jullie vannacht toevallig een plekje voor ons? En soms, als ze alleen maar de thermostaat omhoog draait als het buiten koud is, voelt ze zich zo'n bofkont. Omdat ze ook weet wat écht koud is. Warm wordt ze vanbinnen als ze in de deur naar haar twee jongsten kijkt, diep in slaap.

Is er één kind dat ooit droomt dat hij later als hij groot is op straat belandt? Nee, toch? Ook zij had een ander beeld van de toekomst, zegt ze terwijl ze in de keuken van het Inloopschip ranja maakt en koffie zet. Het ruikt naar tosti's. Vinden ze lekker, zo bij de lunch, vertelt ze. „Ik werk hier sinds kort als vrijwilligster. Dat wilde ik graag, want ik weet dus hoe het is om geen thuis te hebben.”

Kijk, zegt Babs dan: die gasten daar in de hoek. Ze zitten wat onderuitgezakt. De tijd te doden. Vanavond zullen ze hier een setje lakens krijgen en hun bed voor hun nacht mogen opdekken. Ooit was zij dus ook zo. Na een jeugd die niet gemakkelijk was en onmin met haar ouders, belandde ze op straat. De crisisopvang was lang haar thuis.

Groot stigma

Tot ze knetterverliefd werd op een man die het allemaal voor elkaar had, met een baan en dat huis dus. En hij op haar. Zijn ouders namen ook haar al snel mee op vakantie.

“Iedereen kan in de opvang terecht komen

– Bert van Eijk, directeur MO

Zonder te oordelen, ze hoorde er meteen helemaal bij. „Dan heb je geluk, hoor”, klinkt het.

Het stigma rondom dak- en thuislozen is immers groot. Daarom wil ze liever ook niet met haar echte naam in de krant. Want zij heeft dan wel lieve mensen om zich heen, anderen oordelen vaak hard.

Zomaar wat vooroordelen uit de grote boze buitenwereld. Daklozen? Dat zijn junks. Ze stinken naar alcohol. Ze zien er onverzorgd uit. Schoeien naar geld. Ze zijn crimineel. En eigen schuld, dikke bult als je in dit rijke land op straat belandt. Ze zullen het er dus zelf wel naar gemaakt hebben!

Bert van Eijk, directeur van de Maatschappelijke Opvang (MO), kent de stereotyperingen natuurlijk ook. „Het stigma rondom dak- en thuislozen is gigantisch. Maar er klopt maar weinig van. Je kunt toch ook niet zeggen dat alle blonde vrouwen dom zijn?”

Natuurlijk is er een groep zoals hierboven, zegt hij. „Maar 90 procent van de mensen die hier in het Inloopschip slaapt, heeft pech gehad. Een onhandige keuze maakt. Na een scheiding geen nieuw huis kunnen vinden. Werkloos geraakt en maanden de post niet geopend. Ik ben ervan overtuigd dat het iedereen kan overkomen.”

Schrijnend

„Alsof iemand ook vrijwillig dakloos is. Dat is niemand”, zegt wethouder Huib van Olden. Hij was onder indruk toen hij voor het eerst in het Inloopschip kwam. „Daar sprak ik een man, gescheiden. Die had dus gewoon weer een baan, maar kon nergens terecht. Dat is toch schrijnend?”

Abu dan. Hij is woonbegeleider bij de Maatschappelijk Opvang. Niks had-ie met de doelgroep toen hij 3,5 jaar geleden hier kwam werken, inmiddels kent-ie de mensen door en door. Hij neemt ze bij de hand. Regelt praktische zaken met cliënten, er is aandacht voor woonvaardigheden als dat nodig is. Ook hij is ervan overtuigd dat iedereen hier kan belanden. „Zoveel voorbeelden. Er was een meisje, ze studeerde aan de universiteit. Haar vriend verbrak de relatie. Daar stond ze dan. Ze kon nergens anders terecht.”

Abu werkt ook in de Abraham

Nee, vaak is het écht pech

▲▼ Boven: kunstenaar Frank Willems (r) is op bezoek bij een dakloze. Onder: De recreatieruimte in het Inloopschip.

FOTO'S MARC BOLSIUS

▲ Het inloopschip ligt aan de drukke Hinthamerstraat. Er zijn camera's en beveiliging aanwezig. FOTO MARC BOLSIUS

“We maken het ook niet mooier dan het is. Natuurlijk is er wel eens iets aan de hand

– Bert van Eijk, directeur MO

Bloemstraat in Den Bosch, waar dak- en thuislozen in een huis wonen om de doorstroming te bevorderen. „We vinden het heel belangrijk dat we een goede verstandhouding met de buurt hebben. Nieuwe bewoners moeten zich netjes voorstellen. Een goede buur zijn.” Van Eijk: „Doen ze ook, want ze willen hun plek niet kwijten. Met kerst gaan ze de deuren langs met een attentie. Het werkt goed.”

Overlast

Een en al halleluja dus. Komen er dan echt alleen maar lieverdje's en pechvogels bij de Maatschappelijke Opvang? Van Eijk: „Natuurlijk niet. We maken het ook niet mooier dan het is. Natuurlijk is er wel eens iets aan de hand. Zijn er mensen met flinke problemen. Die verslaafd zijn, die psychische problemen hebben. Maar dat geldt lang niet voor iedereen.”

Volgens de gemeente Den Bosch gaat het de laatste jaren ook beter. „In het verleden is er veel overlast geweest van de bewoners van het Inloopschip. Er is toen in 2017 door de gemeente extra beveiliging ingezet. De overlast door bewoners is hierdoor afgenomen. De beveiliging is daarom ook afgebouwd van twee naar één beveiligingsoverdag”, aldus een woordvoerder.

En het was ook niet alleen het Inloopschip. „De Hinthamerstraat is een drukke straat. De combinatie van Inloopschip en twee coffeeshops zorgt voor extra drukte. Dan wordt er al snel gezegd dat de overlast komt door het Inloopschip. Dit is vaak niet het geval”

Al blijven er mensen tussen zitten die wel voor overlast zitten. Maandelijks vindt er ook overleg plaats tussen politie, handhaving, gemeente, MO Den Bosch en de beveiliging. Een gemeentewoordvoerder: „De meeste overlast van 'bedelaars' bij de Jumbo en het station komt vaak van de opvang voor verslaafden van Novadic-Kentron aan de Oranje Nassaulaan, niet van het Inloopschip.”

Wendy Boer, woordvoerder bij de Maatschappelijke Opvang, moet lachen. „In december hadden we een galadiner bij het Inloopschip. Iedereen was in gala, je kon écht niet zien wie er personeel was of dakloos. Komt er een stelletje langs. 'Hebben jullie nog een tafeltje vrij', vroegen ze. Ze dachten dat het Inloopschip een chic restaurant was!”